

[Økonomi- og arbejdsministeren.]

side på alle internationale konferencer, hvor disse problemer er blevet drøftet. Senest, vi har haft lejlighed til at gøre vore synspunkter gældende, var ved åbningen af den debat, der for tiden finder sted i organisationen for told og handel, den såkaldte GATT-organisation i Genève. Jeg havde der lejlighed til at tilsige dansk støtte til enhver frigørelse af international handel, der samtidig nedbryder alle former for hindringer for, at den frie handel kan udfolde sig imellem landene. Jeg fremhævede, at det havde ganske særlig betydning for Danmark, at man ikke begrænsede sig til, som der hidtil har været en tendens til på nogle områder for nogle landes vedkommende, nok at ophæve de kvantitative restriktioner, men til gengæld lade told, statshandel m. v. leve videre eller endog ligefrem tage til i styrke. Hvis man fortsætter ad denne vej, kommer vi jo ikke idealet, et frit internationalt marked med lige adgang for alle nationer, nærmere, men fjerner os tværtimod fra det. Jeg havde også lejlighed til at henvise til en international toldnedsættelsesplan, der tidligere har været behandlet i GATT, og som Danmark har givet sin tilslutning, hvorefter man skulle finde en international metode til automatisk gradvis ophævelse af toldsatserne, naturligvis således, at de lande, der på forhånd har de højeste toldniveauer, måtte tage de største skridt. Den indflydelse, vi fra dansk side har på disse problemers løsning, er naturligvis begrænset, men jeg har dog indtryk af, at der bliver lyttet til os, og vi vil fortsat bestræbe os for at fremføre disse danske standpunkter så godt og så kraftigt, vi formår.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremhævede i sit indlæg den 7. december, at vi, når vi beskæftiger os med de store årganges problem og med arbejdsmarkedets problemer, måske i lidt for høj grad har været tilbøjelige til at koncentrere hele vor opmærksomhed om uddannelsesproblemerne og om arbejdskraftens bevægelighed, hvorimod spørgsmålet om selve erhvervslivets struktur i nogen grad er blevet stedbarn i debatten. Det var det ærede medlems opfattelse, at bevægeligheden, herunder spørgsmålet om faggrænser, naturligvis er et vigtigt spørgsmål, men han mente at måtte

fremhæve, at bevægelighed alene ikke løser ethvert problem på arbejdsmarkedet. Det synes jeg det ærede medlem har ret i, og jeg kan forsikre, at regeringen i høj grad er opmærksom på ønskeligheden af en såkaldt strukturrationalisering, hvorved forstås, som det ærede medlem sagde, en mere hensigtsmæssig fordeling af produktionen mellem virksomhederne. Det forekommer mig i denne forbindelse interessant, at industrien selv har fremhævet dette problem, bl. a. gennem formanden for Industrirådet, der har givet udtryk for nødvendigheden af en sådan strukturrationalisering, ligesom jo også visse dele af industrien på eget initiativ, måske under påvirkning af den offentlige debat, der har fundet sted, er gået i gang i praksis med en strukturrationalisering.

Det ærede medlem hr. Hans Rasmussen fremhævede, at et fællesnordisk marked måske ville kunne føre frem til resultater i den retning. Det er jeg forsåvidt enig med det ærede medlem i. I det omfang, vi får et fællesnordisk marked, skulle jo konkurrencen mellem de nordiske lande automatisk medføre en forøget specialisering og større arbejdsdeling. På den anden side tror jeg, vi skal se i øjnene, at det fællesnordiske marked desværre ikke er noget, der kommer lige med det allerførste — vi får forhåbentlig senere lejlighed til at drøfte dette spørgsmål her i tinget — der vil nok gå nogen tid, før praktiske resultater kommer til at foreligge. Produktivitetsudvalget er imidlertid i gang med at tage enkelte brancher op til undersøgelse, og det er vel også således, at de midler, der af staten er stillet til rådighed til industri og håndværk, vil blive udlånt på en måde, der måske kan bidrage til at løse visse sider af disse meget komplicerede problemer.

Det ærede medlem nævnte, at et samarbejde mellem arbejdsmarkedets to parter, arbejdere og arbejdsgivere, i høj grad vil kunne hjælpe til gennemførelse af den påkrævede strukturrationalisering, og at det langt var at foretrække, at problemet løstes ved frivilligt samarbejde fremfor ved direkte indgreb fra statens side. Jeg kan fuldtud tilslutte mig dette synspunkt og vil tilføje, at uden et sådant samarbejde mellem de interesserede parter tror jeg ikke, problemet kan løses, og jeg tror slet ikke, staten